

نظریهٔ بر ساخت رشد عمومی تا اختصاصی دانشجو در ورزش: بر ساخت‌گرایی با برد متوسط

احمد رضا عسکری^{۱*}، جواد شهولی کوه‌شوری^۲

۱- استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد مبارکه، دانشگاه آزاد اسلامی، مبارکه، ایران

۲- دکتری مدیریت استراتژیک در ورزش، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مبارکه، دانشگاه آزاد اسلامی، مبارکه، ایران

(دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۰۹ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۵/۱۷)

چکیده

هدف از این پژوهش، ارائهٔ یک نظریهٔ بر ساخت‌گرایانه در راستای مشارکت دانشجو در ورزش و فعالیت‌های بدنی بود که با روش تحقیق کیفی و با ماهیت اکتشافی - بنیادی انجام شد. از طریق روش نمونه‌گیری هدفمند و تکنیک نمونه‌گیری گلوله‌برفی و براساس مصاحبه با هفده نفر از متخصصان دارای تجربه در حوزهٔ ورزش دانشگاهی، داده‌های تحقیق جمع‌آوری شد و براساس نظریهٔ داده‌بنیاد و با رویکرد ساخت‌گرای چارمز، داده‌ها کدگذاری و تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد چهار عامل عملیاتی مانند تخصیص بودجه، مدیریت و منابع انسانی، تکنولوژی و زیرساخت و همچنین دو مداخله‌گر محیط توسعه و منابع توسعه در مشارکت دانشجو و تمایل او به مشارکت در ورزش، نقش گسترده‌ای دارند. در نتیجه یک نظریهٔ مبنایی مستخرج از داده‌ها با برد متوسط که ذات تحقیقات نظریهٔ داده‌بنیاد است، با نام «الگوی رشد عمومی تا اختصاصی دانشجو در ورزش» با هدف تغییر رفتار و نهادینه کردن یک عادت مطلوب براساس مشارکت فعال در ورزش برای دانشجویان، تبیین شد. مشخص شد مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی با در نظر گرفتن توسعهٔ محرک‌ها از طریق مداخله‌گرها و عوامل عملیاتی، در قالب نقش مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی درمی‌آیند. در صورت اجرای درست این چرخه، توسعهٔ ورزش دانشگاهی در ایران دور از دسترس نیست.

واژه‌های کلیدی: بر ساخت‌گرایی، دانشجو، نظریهٔ مبنایی، نظریه‌سازی، ورزش دانشگاهی.

مقدمه

بحث توسعه سطح زندگی در جامعه فراصنعتی، از مهم‌ترین بحث‌های مطرح، در ابتدای قرن بیست و یکم است (شهوولی‌کوه‌شوری^۱، ۲۰۲۰). انتقال به جامعه فراصنعتی برخی نابرابری‌ها، به‌ویژه اختلافات جنسیتی و طبقاتی جامعه صنعتی را کاهش داده است، اما همچنان با نابرابری‌های مشخص مربوط به سطح زندگی همراه است (کروچ^۲، ۲۰۱۹). جیان‌پیترو و رنر^۳ (۲۰۲۰) معتقدند است این نابرابری‌ها در این جوامع به تضعیف طبقات و گروه‌های ضعیف‌تر منجر شده است و راه‌حل مقابله با این پیامد بسیار مهم را توسعه دانش در اجتماع دانستند. از طرفی ریپا^۴ و همکاران (۲۰۲۱)، معتقدند که دانشگاه منبع شکل‌گیری و سازماندهی دانش در جامعه است.

در دو دهه گذشته، تعداد دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی افزایش یافت. سؤالات زیادی درمورد این مؤسسات علمی و نقش آن‌ها در توسعه جامعه و سطح زندگی در بخش‌های مختلف مطرح شده است (سلیمان‌الصدری^۵، ۲۰۱۵). مطمئناً دانشگاه‌ها و دیگر مؤسسات آموزش عالی برای پاسخ به این سوالات و ایفای نقش خود در جامعه باید از پویایی لازم از هر لحاظ برخوردار باشند. احتمالاً وجود دانشجویان فعال و سالم از نظر جسمانی و عقلی، به پویایی دانشگاه و ارتقای نقش دانشگاه‌ها در جامعه با هدف حل مشکلات و معضلات جامعه منجر می‌شود. وجود دانشگاه پویا در هر اجتماعی، به تحقق اهدافی مانند توسعه سطح زندگی در جامعه منجر می‌شود.

در راستای داشتن دانشگاه‌های پویا، عامل تندرستی و سلامتی دانشجویان یکی از اساسی‌ترین عناصری است که مورد توجه محققان قرار گرفته است و سلامتی و تندرستی را یکی از مهم‌ترین نیازهای ضروری این قشر به حساب آورده‌اند (قراخانلو^۶ و همکاران، ۲۰۲۰؛ هژبری و رمضانی‌نژاد^۷، ۲۰۲۰). دانشجویان به‌عنوان مهم‌ترین گروهی که نقش زیادی در پیش‌برد اهداف دانشگاه و آینده کشورها دارند (رضایی و تراوش^۸، ۲۰۲۰) باید فارغ از مشکلات دنیای مدرن که با گسترش شهرنشینی، پیشرفت چشمگیر فناوری (استمپ^۹ و همکاران، ۲۰۲۱؛ وانگ^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۸؛

-
1. Shahvali Kohshouri
  2. Crouch
  3. Giampietro & Renner
  4. Ripa
  5. Suleiman Al Sardy
  6. Gharakhanlou
  7. Hozhabri & Ramzaninejad
  8. Rezaei & Taravosh
  9. Stemp
  10. Wang

کرهیل^۱ و همکاران، ۲۰۱۷؛ کیرچنگاست^۲، ۲۰۱۴) و همچنین شگفتی‌سازهایی که احتمال وقوعشان در آینده وجود دارد (لارا^۳ و همکاران، ۲۰۲۱؛ شهولی‌کوهشوری و همکاران، ۲۰۲۲الف؛ ذاکری، ۱۳۹۸) و به کم‌حرکی و کاهش تحرک عمومی منجر شده است، سبک زندگی فعال و سالمی را انتخاب کنند (لیتون و همکاران^۴، ۲۰۲۰، شریور^۵ و همکاران، ۲۰۱۹؛ قراخلو و همکاران، ۲۰۱۲).

یکی از راهبردهای رسیدن به سبک زندگی فعال در دانشجویان، ورزش است (اسچلینکورف و سیفکن^۶، ۲۰۱۹). ورزش به‌عنوان وسیله‌ای ارزان‌قیمت و فرح‌بخش می‌تواند این مشکل را به نحو مطلوب حل کند (اسماعیلی و رضایی، ۲۰۱۹). ورزش در دانشگاه‌ها استمرار منطقی روند تربیت بدنی در آموزشگاه‌هاست. مشارکت در فعالیت‌های ورزشی در طول تحصیلات دانشگاهی نیز راهی مناسب برای غلبه بر همهٔ اثرات منفی افزایش سطح عدم تحرک بدنی در بین دانشجویان است (پوپسکا^۷ و همکاران، ۲۰۱۸). امروزه در کشورهای توسعه‌یافته، ورزش دانشگاهی بیشتر مورد توجه قرار گرفته است (بارکر^۸، ۲۰۱۷). از مزایای ورزش دانشگاهی می‌توان به ایجاد تقاضا در کل سال برای آموزش و مشارکت مداوم (کوته^۹ و همکاران، ۲۰۰۹)، سلامت جسمی و رشد (بل^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۶)، توسعهٔ حرکتی (گودوی و رابینسون^{۱۱}، ۲۰۱۵)، رشد روانی اجتماعی (استرینگر^{۱۲} و همکاران، ۲۰۱۹) و مشارکت متنوع در ورزش (برینر^{۱۳} و همکاران، ۲۰۱۶) اشاره کرد. از این‌رو مشارکت گسترده در فعالیت‌های متعدد ورزشی، افزایش یافته و می‌توان از ورزش دانشگاهی به‌عنوان گزینه‌ای تسهیل‌کننده برای پیشرفت عمومی و ورزشی دانشجویان با استعداد و نخبه نام برد (رایت^{۱۴} و همکاران، ۲۰۱۹).

هم اکنون با پیشرفت مستمر ورزش‌های دانشگاهی، دانشگاه‌ها باید ماهیت ورزشی خود را به‌روشنی تعریف کنند و با برنامه‌ریزی مناسب به ترویج و توسعهٔ مستمر ورزش دانشگاهی بپردازند

-
1. Krehbiel
  2. Kirchengast
  3. Lara
  4. Leyton
  5. Shriver
  6. Schulenkorf & Siefken
  7. Popeska
  8. Barker
  9. Cote
  10. Bell
  11. Goodway & Robinson
  12. Strengers
  13. Brenner
  14. Wright

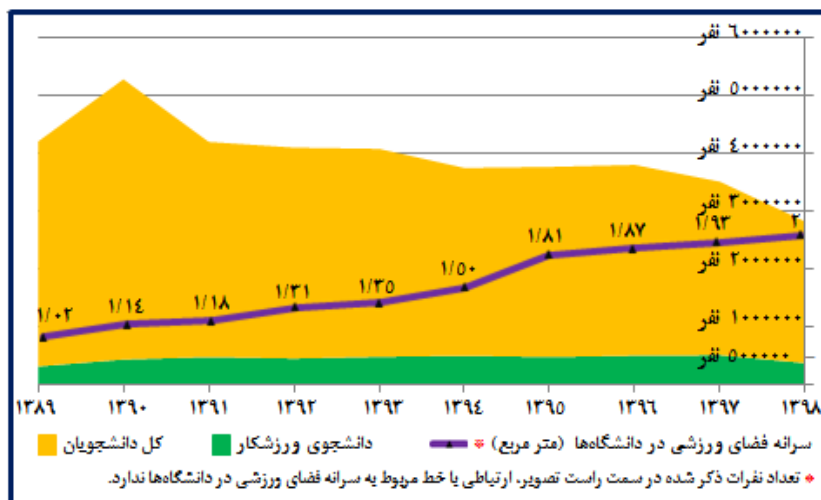

(هونگ^۱، ۲۰۱۹). اصطلاح «ورزش دانشگاهی» برای استفاده از انواع ورزش و تفریح فعال است که در دانشگاه‌ها، از مشارکت موقت، ورزش تفریحی سازمان‌یافته گرفته تا مسابقات رسمی ورزش دانشجویی، استفاده می‌شود و به ورزش و تفریح فعال اشاره دارد (برونتون و مکینتاش^۲، ۲۰۱۷). اکثر دانشگاه‌ها براساس آموزش رایگان، بسترهای گسترده‌ای را برای فعالیت‌های ورزشی دانشجویان فراهم می‌کنند (لورگنر و سو^۳، ۲۰۱۴). بدین ترتیب، دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها به سکوی نشر فرهنگ ورزشی تبدیل شده‌اند. فرهنگ ورزش در آموزش باید از ارزش و پیشرفت برخوردار شود و از انتقال آن به صورت رسمی و علمی اطمینان پیدا کرد.

پیش‌تر، تمرکز انجمن‌ها و سازمان‌های متولی بین‌المللی و ملی ورزش دانشگاهی بر روی ورزش نخبه و در قالب رقابتی بود (کوپردر^۴، ۲۰۰۸). در دو دهه اخیر، توجه سیاست‌گذاران و همچنین محققان، به سمت مشارکت در ورزش دانشگاهی نه تنها در بُعد رقابتی، بلکه در غالب مشارکت در فعالیت بدنی به صورت تفریحی و اوقات فراغت و ورزش همگانی معطوف شده است (بوهاس^۵، ۲۰۱۵).

در ایران نیز مطالعات نسبتاً زیادی در ارتباط با مشارکت دانشجویان در ورزش انجام شده است. در این ارتباط می‌توان به مطالعات رمضانی و همکاران (۲۰۲۰) با هدف راهکارهای توسعه مشارکت در ورزش دانشجویی؛ قراخلو و همکاران (۲۰۲۰) با هدف تدوین برنامه راهبردی برای پایش تندرستی و فعالیت بدنی دانشجویان؛ رضایی و ترواش (۲۰۲۰) با هدف راهبردهای توسعه مشارکت در ورزش دانشجویی؛ شهولی کوه‌شوری و همکاران (۲۰۲۲) با هدف آینده‌پژوهی در آموزش عالی و طراحی کریدور استراتژیک ورزش دانشگاهی ایران؛ طاهرزاده و همکاران (۲۰۲۰) با هدف تدوین مدل در توسعه مشارکت در ورزش همگانی دانشگاه‌ها؛ و آصفی و دستجردی (۲۰۱۷) با هدف بررسی موانع توسعه ورزش همگانی در دانشگاه‌ها، اشاره کرد. هرچند به نظر می‌رسد در ارتباط با مشارکت در ورزش دانشجویی، مدل‌ها، راهبردها و راهکارهای خوبی برای مشارکت یا توصیه‌های مناسبی برای رفع موانع مشارکت در ورزش دانشجویی در این تحقیقات به صورت تئوری اشاره شده است، اما نکته قابل بحث، آمار و ارقام نگران‌کننده‌ای است که در پژوهش شهولی کوه‌شوری (۱۳۹۹) در ارتباط با مشارکت پایین دانشجویان در ورزش ارائه شده است و در شکل ۱ به خوبی عمق این مسئله به نمایش درآمده است.

-
1. Hong
  2. Brunton & Mackintosh
  3. Lorgnier & Su
  4. Coopridier
  5. Buhas

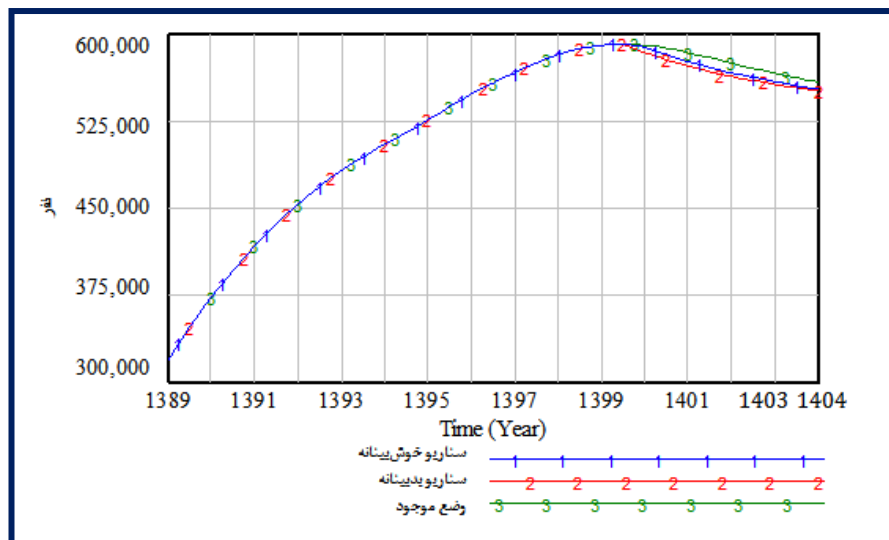
شکل ۱. روند مشارکت دانشجویان در ورزش و سرانه فضای ورزشی دانشگاهها (شهرهای کوهشوری، ۲۰۲۰)

بر این اساس می‌توان اذعان داشت که در ده سال گذشته به‌صورت نسبی، میانگین شرکت دانشجویان در ورزش و فعالیت‌های بدنی کمتر از ۱۰ تا ۱۵ درصد بوده است. نکتهٔ جالب توجه در این ارتباط، رشد سرانه فضاهای ورزشی در دانشگاه‌هاست که البته به توسعهٔ مشارکت ورزشی در دانشگاه‌ها منجر نشده است. علی‌رغم افزایش آگاهی عمومی افراد دربارهٔ عوارض و پیامدهای ناشی از بی‌حرکی، براساس شواهد موجود فقط درصد کمی از جامعهٔ دانشگاهی از برنامه‌های ورزشی دانشگاه‌ها استقبال می‌کنند (رمضانی و همکاران، ۲۰۲۰). اگر دانشجویان میزان تحرکات بدنی خود را افزایش ندهند، ممکن است کیفیت و کمیت زندگی حرفه‌ای آن‌ها دچار نقصان شود یا حتی به مشکلات جسمانی و یا بعضاً روحی دچار شوند و اثربخشی آن‌ها کاهش پیدا کند (طالب‌پور و همکاران، ۲۰۱۷).

بررسی‌ها نشان داد که نه در گذشته و نه در زمان حال، درصد بالایی از دانشجویان علاقهٔ زیادی به مشارکت در ورزش و فعالیت‌های بدنی ندارند و از معایب و زیان‌های این عدم مشارکت نیز سخن به‌میان آمد. اما این تمام ماجرا نیست، زیرا شهرهای کوهشوری (۲۰۲۰) در یک مطالعهٔ آینده‌نگارانه با هدف شناخت آینده‌های پیش‌روی ورزش دانشگاهی در ایران و شبیه‌سازی آن، براساس تحلیل عدم قطعیت‌ها و نیروهای پیش‌ران آینده و براساس آمار و ارقام موجود، با استفاده

از یک نرم‌افزار پیشرفته^۱ شبیه‌سازی دینامیکی، نشان داد که نه تنها این عدم مشارکت از سوی دانشجویان مربوط به گذشته و وضع موجود است، بلکه در پنج سال آینده نیز این روند کاهشی‌تر خواهد شد. در شکل ۲، این مسئله به خوبی به نمایش درآمده است.

شکل ۲. سناریوپردازی و شبیه‌سازی مشارکت دانشجویان در ورزش تا سال ۱۴۰۴
(شهولی‌کوه‌شوری، ۲۰۲۰)

همانطور که مشخص است، حتی در خوش‌بینانه‌ترین سناریوی ممکن که حاصل اعمال سیاست‌های افزایشی با بالا بردن ضریب افزایشی رویدادها و ضریب توسعه زیرساخت در دانشگاه‌ها بود (شهولی‌کوه‌شوری، ۲۰۲۰)، در سال‌های پیش‌رو، نه تنها مشارکت در ورزش دانشجویی افزایش پیدا نمی‌کند، بلکه تعداد شرکت‌کنندگان در ورزش نیز کاهش می‌یابد.

حال در این وضعیت، سؤالات بسیاری مطرح می‌شود که با وجود مطالعات گسترده‌ای که در این ارتباط و همچنین برنامه‌های زیادی از سوی متولیان ورزش دانشگاهی در ایران ارائه شده است، چرا همچنان اوضاع نابسامان است؟ و حتی هیچ نشانه خاصی از بهتر شدن این وضع در آینده مشاهده نمی‌شود. احتمالاً باید در جهت رشد دانشجو در این زمینه و توسعه مشارکت در ورزش و فعالیت بدنی، اقدام به دوباره و از نوساختن الگوهای موجود کرد. یکی از روش‌های بسیار مؤثر در ساختن آنچه در ذهن وجود دارد و تبدیل آن به واقعیت اجتماعی و بازساختن الگوها، روش ساخت‌گرایی یا برساخت‌گرایی^۲ است (حاجی‌حیدری، ۲۰۱۳).

1. Vensim

2. constructivism

برساخت‌گرایی یک مفهوم کاملاً کاربردی در حوزهٔ علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی است (فولچر و اسکات^۱، ۲۰۱۱). برساخت‌گرایی یک نظریهٔ جامعه‌شناختی در زمینهٔ شناخت است که بر مبنای آن رشد انسان به صورت اجتماعی انجام می‌شود و دانش از طریق کنش متقابل با دیگران بر ساخته می‌شود (فولر و لوگما^۲، ۲۰۰۹). این اصطلاح به وسیلهٔ برگر و لاکمن^۳ (۱۹۶۶) در کتاب *ساخت اجتماعی واقعیت* ابداع شد. نظریهٔ آن‌ها بر اساس تلفیقی از جامعه‌شناسی معرفت شوتس^۴ (۱۹۵۷؛ ۱۹۵۸) و مفهوم نهادهای دورکیم^۵ (۱۸۹۳) بنیاد شد و می‌کوشد به این پرسش پاسخ دهد که چگونه معنای ذهنی به واقعیتی اجتماعی تبدیل می‌شود. ساخت‌گرایی زیرشاخه‌ای از نظریهٔ وسیع‌تری است که به نظریهٔ کنش نمادین^۶ شهرت دارد (گافمن و آکاردو^۷، ۲۰۰۳). برساخت‌گرایی ادعا دارد که مفهومی تحت ذات یک پدیده وجود ندارد و این توسط افراد (پژوهشگران) ساخته می‌شود، به این معنی که نظریه ساخته می‌شود؛ و به طور کلی ساخت‌گرایی این مفهوم را در پی دارد که نظریه بر اساس مفاهیم و توافقاتی که افراد در غالب اجتماع دارند، ساخته می‌شود (چارمز^۸، ۲۰۰۲؛ ۲۰۰۶؛ ۲۰۱۴؛ ۲۰۱۸؛ ۲۰۲۰). نظریه‌های ساخت‌گرایی با «شدت و حدت‌های» گوناگون ساخته و پرداخته شده‌اند. ساخت‌گرایان محض بر این باورند از آنجایی که تمامی دانش یک ساخت اجتماعی است امکان ارزیابی آن در قیاس با حقیقت هستی‌شناسانه وجود ندارد (سیر^۹، ۲۰۰۰؛ کریز و لاینیما^{۱۰}، ۲۰۰۹).

برساخت‌گرایان، واقعیت‌ها و ارزش‌ها را به هم پیوسته می‌بینند. آن‌ها معتقدند که آنچه می‌بینند و یا نمی‌بینند بر مبنای ارزش‌ها قرار دارد. بنابراین ساخت‌گرایان تلاش می‌کنند تا از پیش‌فرضیات خود آگاه شوند. پیش‌فرض‌هایی که باید به چنگ پژوهشگران درآیند، چون بر تحقیق تأثیرگذارند (چارمز، ۲۰۰۶). با این تفاسیر و آنچه پیش از این در ارتباط با عدم مشارکت گستردهٔ دانشجویان در ورزش و فعالیت بدنی عنوان شد و همچنین با این پیش‌فرض که ساختار ورزش دانشگاهی ایران، ساختاری مشابه با ساختار کلی نظام ورزش ایران است که ابعاد آموزشی (واحد تربیت‌بدنی عمومی و غیره)، همگانی (فوق‌برنامه و غیره) و قهرمانی (المپیادها و مسابقات

-
1. Fulcher & Scott
  2. Fuller & Loogma
  3. Berger & Luckmann
  4. Schutz
  5. Durkheim
  6. Symbols
  7. Goffman & Accardo
  8. Charmaz
  9. Sayer
  10. Kriz & Lainema

قهرمانی ورزشی) دارد، پژوهشگران را بر آن داشت تا با این ذهنیات براساس رویکرد برساخت‌گرایانه، به ساخت اجتماعی در ورزش دانشگاهی بپردازند. در رویکرد برساخت‌گرایی آن دسته از شیوه‌های درک جهان از جمله درک خود را که بدیهی تلقی شده است می‌توان براساس آنچه در ذهن می‌گذرد، دوباره ساخت. از این رو این رویکرد می‌تواند به بازساخت یک الگوی مناسب در ورزش دانشگاهی کمک کند. به نظر می‌رسد پس از انجام این پژوهش، نتایج احتمالی آن می‌تواند به تغییر رویکرد ورزش در دانشگاه‌ها و تغییر دیدگاه متولیان ورزش دانشجویی در ایران منجر شود که بتوانند بر این اساس نسبت به سیاست‌گذاری‌های کلان اقدام کنند. از این رو هدف اصلی این پژوهش ارائه یک نظریه برساخت‌گرایانه در ورزش دانشجویی ایران است.

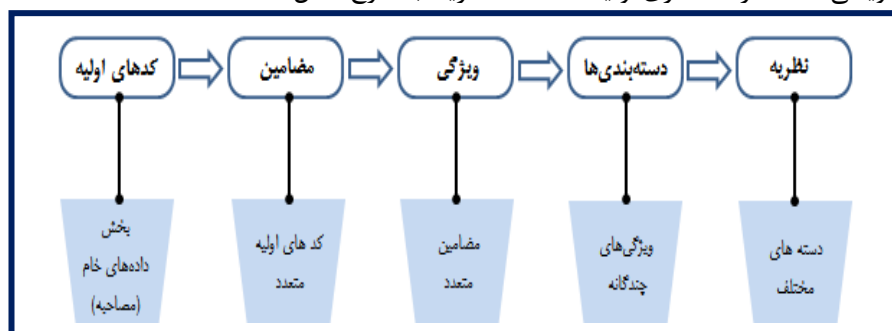
روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های کیفی است. در پژوهش حاضر از آن جهت که به دنبال کشف مفاهیم جدید است، از منظر ماهیت، اکتشافی - بنیادی؛ از منظر رویکرد، استقرایی؛ از منظر پارادایمی، پارادایم تفسیری - برساختی؛ از منظر استراتژی، نظریه داده‌بنیاد با رویکرد ساخت‌گرا؛ از منظر حیطه جمع‌آوری داده‌ها، میدانی و کتابخانه‌ای؛ از منظر هدف، نظریه‌سازی، تبیین و مدل‌سازی و از منظر ابزار جمع‌آوری اطلاعات، مصاحبه و مطالعات نظری است. در این پژوهش، به منظور نظریه‌سازی، از رویکرد ساخت‌گرا در نظریه‌مبنایی یا داده‌بنیاد که چارمز (۲۰۰۶) ارائه کرده است، استفاده شد. این طرح به دیدگاه چارمز (۲۰۰۰) اشاره دارد که نوعی موضع فلسفی است. در رویکرد ساخت‌گرا، تأکید بیشتری است که محقق باید یک کاشف باشد. چارمز (۲۰۰۶) معتقد است این تعامل ذهن و عین است که طی فرایند تکوینی، نظریه ساخته می‌شود.

منظور از ساخت نظریه در رویکرد ساخت‌گرا، همانطور که چارمز (۲۰۰۶) اشاره دارد، تعریف نظریه از مکتب پوزیتیویسم^۱ است. بر اساس تعریف پوزیتیویسمی، نظریه شرحی از روابط بین مفاهیم انتزاعی ارائه می‌دهد. این شرح و این مفاهیم انتزاعی، گستره وسیعی از مشاهدات تجربی را پوشش می‌دهند. نظریه پوزیتیویسم به دنبال علت‌ها و شرح قطعی است و نیز تأکید بر تعمیم دارد (چارمز، ۲۰۰۶). نظریه‌مبنایی برساخت‌گرا، موضعی انعطاف‌پذیر را نسبت به فرایند تحقیق دارد و بررسی می‌کند که چگونه نظریه تکامل می‌یابد.

۱. پوزیتیویسم، از Positive به معنای واقعی، مثبت، صریح، تحقیقی، تحصیل‌گرایی و اثبات‌گرایی است.

چهار فرایند همپوش در تحلیل ساخت‌گرای نظریهٔ داده بنیاد عبارت‌اند از: کدگذاری اولیه، کدگذاری متمرکز شده، کدگذار محوری و کدگذاری نظری (چارمز، ۲۰۰۶). به صورت کلی فرایند کدنویسی داده‌ها از کدگذاری اولیه تا ساخت نظریه، به شرح شکل ۳ است.

شکل ۳. فرآیند کدگذاری تا رسیدن به نظریه از طریق رویکرد ساخت‌گرا (۵۶)

مشارکت‌کنندگان در این تحقیق، شامل خبرگان دانشگاهی و عملیاتی ورزش دانشگاهی در ایران بودند که براساس شاخص‌های مشخص شده در قسمت معیارهای ورود به مطالعه در جدول ۱ انتخاب شدند. به منظور نمونه‌گیری برای انجام مصاحبه‌های عمیق از روش نمونه‌گیری هدفمند یا هدف‌دار و تکنیک نمونه‌گیری گلوله‌برفی استفاده شد.

در این تحقیق در تمام فرایند نمونه‌گیری، سه مرحلهٔ نمونه‌گیری آزاد، ارتباطی و نظری که اساس استفاده از رویکرد ساخت‌گرای نظریهٔ داده بنیاد است، رعایت شد (چارمز، ۲۰۰۶). مصاحبه‌ها تقریباً ۴۵ تا ۶۰ دقیقه به طول انجامید. جمع‌آوری داده‌ها به دلیل اشباع داده‌ها، پس از هفده مصاحبه متوقف شد. مصاحبه‌ها براساس رویکرد ساخت‌گرا از نظریهٔ داده بنیاد تجزیه و تحلیل شدند.

در این مطالعه به منظور تأیید نتایج و استحکام، دقت تحقیق و برای مشروعیت بخشی و صحت‌گذاری بر یافته‌ها و تحلیل‌ها از روش گوبا و لینکلن^۱ (۱۹۸۹؛ ۱۹۹۴) با نام موثق بودن^۲، که در ارتباط با مطالعات کیفی است، استفاده شد. از این‌رو، از چهار شاخص مقبولیت، اعتماد^۳، تأییدپذیری و انتقال‌پذیری^۴ برای قوام و استحکام داده‌های کیفی استفاده شد. جدول ۱، معیارهای ورود به مطالعه، مباحث موجود در مصاحبه‌ها و نمونه‌ای از کدگذاری اولیه، متمرکز شده و محوری را به نمایش گذاشته است.

1. Guba & Lincoln
2. Trustworthiness
3. Acceptability & trust
4. Verifiability & transferability

جدول ۱. مباحث و معیارهای ورود به مطالعه و نمونه کدگذاری در رویکرد ساخت‌گرا

مباحث موجود در مصاحبه‌ها		معیارهای ورود به مطالعه
ورزش همگانی و قهرمانی در دانشگاه		افراد آشنا به ورزش دانشگاهی در دنیا
مشارکت در ورزش - کم‌تحرکی دانشجویان		افراد آشنا با ورزش دانشگاهی
توسعه بلندمدت ورزشکاران		افراد آشنا با ادبیات مشارکت ورزشی
نحوه تعامل سازنده با فیزو		افراد آشنا با ادبیات توسعه ورزشی
آینده ورزش دانشگاهی		افراد دارای کتاب و مقاله علمی در زمینه‌های ذکرشده در بالا
عوامل سازمانی وزارت علوم		افراد دارای تجربه کاری و اجرایی در ورزش دانشگاهی
نمونه‌ای از کدگذاری اولیه، متمرکز شده و محوری		
کدگذاری محوری	کدگذاری متمرکز شده	کدگذاری اولیه
گزاره‌ها و برجسته‌زنی (مفاهیم اولیه)		
مقوله‌ها		
- وجود رویکرد کلان مدیریتی در ورزش دانشگاه - کارآفرین بودن مدیران تربیت بدنی دانشگاه - ایجاد تعامل و همکاری با باشگاه‌های مطرح کشور - جذب بازیکنان تیم‌های مختلف ملی در دانشگاه - وجود سیستم‌های ثبت فعالیت‌های دانشجویان - کنترل رشد بازی‌های غیر فعال حرکتی وابسته به فناوری - تکنولوژی - داشتن زیرساخت‌های مختص برخی رشته‌های ورزشی - سرویس‌دهی و دسترسی به اماکن ورزشی		
- رویکرد کلان - کارآفرینی - تعامل و همکاری با - باشگاه و جذب ستارگان - استفاده مناسب از - فناوری - زیرساخت اختصاصی - دسترسی آسان		
- مدیریت و منابع - انسانی - تکنولوژی - زیرساخت		
عوامل عملیاتی		

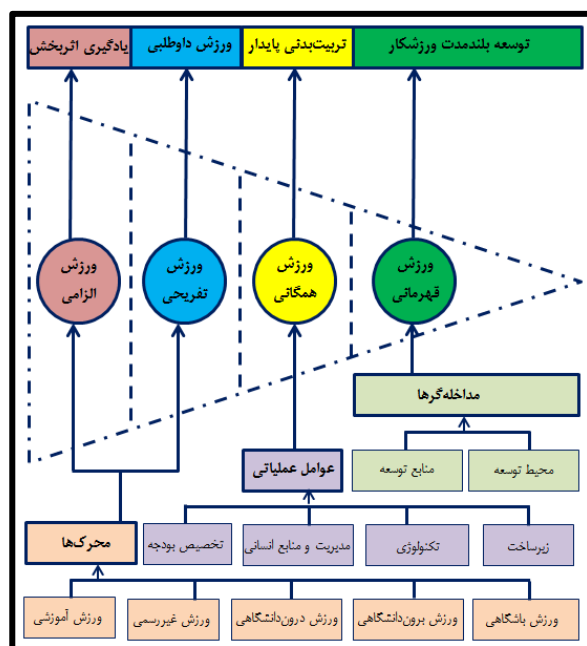
نتایج و یافته‌ها

براساس ماهیت غیرخطی تحقیقات کیفی، فرایند کدگذاری چندین بار تکرار و درنهایت طبقات و مقوله‌های کامل و جامعی ایجاد شد. عوامل شناسایی‌شده از مصاحبه‌ها در پنج دسته اصلی نقش مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی، محرک‌ها، عوامل عملیاتی، مداخله‌گرها و مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی طبقه‌بندی شدند. بدین‌صورت که بعد از حدود ۲۳۰ جمله پیاده‌سازی‌شده از مصاحبه‌ها، بعد از حذف موارد تکراری و غیرمرتبط، تعداد ۷۸ مفهوم اولیه و مقوله در کدگذاری اولیه توسط پژوهشگر شناسایی و نشانه‌گذاری شد. سپس، در کدگذاری متمرکز شده، نوزده کد به‌دست آمد و درنهایت در پنج کد محوری، ارائه شد. براساس رویه‌های مطرح‌شده در قسمت روش‌شناسی و همچنین نمونه کدگذاری ارائه‌شده در بالا، مقوله‌های فرعی و اصلی مدل به شرح جدول ۲ ارائه می‌شود.

جدول ۲. مقوله‌های فرعی و اصلی مدل توسعهٔ ورزش دانشگاهی

مقوله‌های اصلی	مقوله‌های فرعی
نقش مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی	یادگیری اثربخش - ورزش داوطلبی - تربیت‌بدنی پایدار - توسعه بلند مدت (LTAD ¹)
محرك‌ها	ورزش آموزشی - ورزش غیررسمی - ورزش درون دانشگاهی - ورزش برون دانشگاهی - ورزش باشگاهی
عوامل عملیاتی	تخصیص بودجه - مدیریت و منابع انسانی - تکنولوژی - زیرساخت
مداخله‌گرها	محیط توسعه - منابع توسعه
مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی	الزامی - تفریحی (فوق برنامه) - همگانی - قهرمانی

پس از واکاوی در مقوله‌های مربوط به مشارکت دانشجو در ورزش و فعالیت بدنی، مدل نهایی تحقیق بدین صورت ارائه شد که مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی و نقش این مؤلفه دارای چهار قسمت مشابه و نزدیک به هم است. همچنین محرک‌های پنج‌گانه‌ای در نظر گرفته شد تا براساس عوامل عملیاتی و مداخله‌گرها، مدل توسعهٔ ورزش دانشگاهی، تکمیل شود. شکل ۴، مدل بر ساخت توسعهٔ مشارکت دانشجو در ورزش و فعالیت بدنی را نشان می‌دهد.

شکل ۴. مدل بر ساخت توسعهٔ مشارکت دانشجو در ورزش

1. Long Term Athlete Development

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر که براساس نظریه داده‌بنیاد، یکی از پرکاربردترین استراتژی‌های روش تحقیق کیفی، طرح‌ریزی شده است، به دنبال ساخت یک نظریه با یک برد متوسط براساس داده‌های جمع‌آوری شده بود که می‌تواند به توسعه دانش مشارکت در ورزش دانشجویان، منجر شود. اصلی‌ترین نتیجه این مطالعه شناخت محرک‌ها، مداخله‌گرها و عوامل عملیاتی‌ای بود که مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی را در غالب نقش‌های خود، بازطراحی کردند. البته همانطور که چارمز (۲۰۰۰؛ ۲۰۰۶) به عنوان بنیانگذار رویکرد ساخت‌گرا اذعان داشت، این رویکرد به‌طور صریح فرض می‌دارد که هر شرح نظری باید پرتره^۱ تفسیری را از جهان مورد مطالعه ارائه دهد و در ادامه این مبحث، می‌افزاید که البته قرار هم نیست، تصویری کاملاً دقیق را از آن ارائه دهد. احتمالاً این پژوهش نیز که با رویکرد ساخت‌گرای چارمز صورت پذیرفته است، از این قاعده مستثنی نیست.

براساس مدل برخاسته از داده‌های تحقیق، مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی از بخش‌های ورزش الزامی، تفریحی (فوق برنامه)، همگانی و قهرمانی تشکیل شده است که تا حدودی مشابه ساختار ورزش کشور است که در غالب طرح جامع توسعه ورزش (۲۰۰۵) تدوین شده است. ورزش اجباری در این ساختار، اشاره به دروس تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ دارد که از گذشته تا به حال تمام دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی ملزم به گذراندن آن هستند و امروزه در دانشگاه‌ها، با همان ماهیت قبلی و گاهی با نام‌های جدید برای دانشجویان ارائه می‌شود. شاید به کرات با این جمله که «ورزش اجباری دردی را دوا نمی‌کند» روبه‌رو شده‌ایم، اما یزدان‌شناس^۲ (۲۰۱۸) اعتقاد دارد که ورزش اجباری از اضطراب و استرس جلوگیری می‌کند. نکته جالب توجه در این ارتباط، نپرداختن پژوهشگران به‌صورت جدی به این مقوله بر روی انسان است، به‌طوری که تنها ارضی^۳ (۲۰۱۰) و سرکاک^۴ (۲۰۱۲) تأثیر ورزش اجباری را بر روی نژادهای مختلف موش و با متغیرهای متفاوت سنجیده‌اند و مشخص شد که ورزش اجباری موجب کاهش اضطراب و در گروهی دیگر به بهبود حافظه انجامید.

یکی دیگر از مؤلفه‌ها که در مدل به چشم می‌خورد، ورزش تفریحی (فوق برنامه) است. پورکیانی (۲۰۱۵) معتقد است که اولین مفهومی که برگزاری ورزش‌های دانشگاهی با آن همراه

۱ شبیه، نقاشی، پیکر، تصویر، عکس یا تصویر کردن

2. Yazdan Shenaz
3. Arazi
4. Sarkaki

است، اوقات فراغت است. در این ارتباط، یکی از مشارکت‌کنندگان در این پژوهش (P10) بیان می‌دارد:

کاربرد مثبت اوقات فراغت تحت کنترل خود دانشجو قرار دارد و ممکن است شامل فعالیت‌های مختلفی گردد و شناخت اوقات فراغت دانشجویان از مهم‌ترین وظایف مدیران تربیت‌بدنی دانشگاه‌هاست. درجات مشارکت افراد در ورزش بسیار متنوع است و حتی تماشای ورزش بخشی از قلمرو ورزش تفریحی است، چه حضور در یک مکان ورزشی یا حتی تماشا از تلویزیون.

یکی دیگر از مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی، ورزش همگانی است که گاهی در بحث ورزش دانشگاهی برابر با ورزش تفریحی در نظر گرفته می‌شود. شرکت‌کنندگان در این پژوهش، چنین نظری نداشتند و این دو را دو مؤلفهٔ جداگانه، تشخیص دادند. مؤلفهٔ دیگر استخراجی از داده‌ها، ورزش قهرمانی در دانشگاه است. جذب نخبگان ورزشی ملی در دانشگاه‌ها، همکاری و ارتباط مستمر با فدراسیون ورزش دانشگاهی و انتخاب مربیان شایسته جهت مسئولیت تیم‌های ورزشی دانشگاه، می‌تواند به حس رقابت‌جویی سالم در ورزش در بین دانشجویان منجر شود و دانشجویان بیشتری را به حضور در ورزش قهرمانی، تفریحی یا همگانی در دانشگاه، مشتاق سازد. شاید وظیفهٔ دانشگاه، تربیت ورزشکار نخبه نیست، اما با برنامه‌ریزی و استعدادیابی اصولی در تمام مناطق جغرافیایی، احتمالاً می‌توان تابوشکنی کرد و همانطور که تاکنون دانشگاه، نخبگان ورزش کشور را جذب کرده است، عکس آن اتفاق افتد و دانشگاه‌ها ورزشکارانی نخبه را تربیت کند و به جامعهٔ ورزش تحویل دهد. با وجود این همه جوان دانشجو و با استعداد، این مسئله امر محالی نیست.

براساس مدل این پژوهش، محرک‌ها در مدل توسعهٔ ورزش دانشگاهی، شامل ورزش آموزشی (واحد تربیت بدنی عمومی)، ورزش غیررسمی (ورزش همگانی و تفریحی)، ورزش درون دانشگاهی (مسابقات داخلی دانشگاه)، ورزش برون دانشگاهی (المپیادهای دانشگاهی) و ورزش باشگاهی (تیم‌هایی از دانشگاه که در برخی لیگ‌های حرفه‌ای فعالیت دارند) هستند. می‌توان بیان کرد که ورزش آموزشی، فرصت یادگیری مهارت‌های ورزشی را فراهم می‌آورد. ورزش غیررسمی شامل فرایند خود هدایت‌شده است و دانشجو در این بخش برای کسب تندرستی و تفریح، با یک رویکرد انفرادی، به ورزش در محیط دانشگاه می‌پردازد. در ارتباط با محرک‌ها و ورزش غیررسمی، یکی از مشارکت‌کنندگان (P8) بیان می‌کند:

«تمرکز اولیه بر روی ورزش غیررسمی مستلزم کم‌ترین اقدامات اداری و مدیریتی است. بدین صورت که اگر دانشجویی تمایل به صرف وقت در ورزش داشته باشد، بتواند با مراجعه به مراکز ورزش دانشگاه، از امکانات استفاده نماید».

مورد دیگری که در مدل برخاسته از داده‌ها به چشم می‌خورد، بحث مداخله‌گرهاست که به محیط توسعه و منابع توسعه اشاره دارند. منافی^۱ و همکاران (۲۰۱۹) محیط توسعه یا تأثیرات و تعاملات محیطی در ورزش دانشگاهی را به محیط‌های فرهنگی، نهادی، اقتصادی، اجتماعی، بین‌المللی و حقوقی تقسیم کرده‌اند. در این ارتباط یکی از مشارکت‌کنندگان (P10) بیان می‌کند: «توسعه ورزش دانشجویی نیازمند تغییر نگرش کلی جامعه دانشگاهی به‌ویژه مدیران دانشگاه‌ها و حرکت در این راستا نیازمند توجه ویژه به منابع توسعه و مدیریت توسعه و توجه به بهبود قوانین حمایت از ورزش در دانشگاه‌هاست».

از دیگر بخش‌های بسیار مهم مدل توسعه ورزش دانشگاهی، بخش نقش مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی است که از چهار قسمت یادگیری اثربخش، ورزش داوطلبی، تربیت بدنی پایدار و توسعه بلندمدت (LTAD) تشکیل شده است. درمورد مفهوم اثربخشی آموزش تعریف جامع و مشخصی وجود ندارد، زیرا فرایند دستیابی به آن، کار دشواری است. ارزیابی اثربخشی آموزش یعنی این که تا حدودی تعیین شود آموزش‌های انجام‌شده تا چه حد به ایجاد مهارت‌های موردنیاز به‌صورت عملی و کاربردی منجر شده است (گاس و توماس^۲، ۲۰۰۳؛ دنیل و دوک^۳، ۱۹۸۰)، که همین تعریف را می‌توانیم در اثربخشی آموزش‌های ورزشی، نیز به‌کار ببریم. ورزش داوطلبی که در این قسمت از پژوهش به آن اشاره شده است، با جنبش معروف داوطلبی در ورزش تفاوت دارد و در اصل به فعالیت داوطلبانه در جهت تجدید قوا و هم‌بستگی اجتماعی و فعالیت ورزشی که اجبار در انجام آن وجود ندارد، اشاره دارد. تربیت بدنی پایدار نیز به فعالیت بدنی همیشگی با فشار مناسب و زمان کافی، اشاره دارد. مدل توسعه بلندمدت ورزشکاران نیز تلاش دارد که تعادل را بین بار تمرینی و مسابقات در طول دوران کودکی تا جوانی با توجه به فرایند رشد جسمانی برقرار کند (بالی و ووی^۴، ۲۰۱۳). این مدل به ورزش دانشگاهی در نقش توسعه بلندمدت ورزشکاران نگاه تخصصی دارد و در راستای استعدادیابی و پرورش ورزشکار نخبه برای ورزش قهرمانی و حرفه‌ای است. در همین راستا، یکی از مشارکت‌کنندگان (P4) بیان می‌کند:

در کشور روسیه تربیت ورزشکاران جوان در مدارس و دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های تخصصی شبانه‌روزی انجام می‌شود. در روسیه براساس اجرای مدل توسعه بلندمدت ورزشکاران در مدارس و بعدها در دانشگاه این اطمینان را به‌وجود می‌آورند که افراد در کودکی تا جوانی،

-
1. Manafi
  2. Gus k & Thomas
  3. Daniel & Duke
  4. Balyi & Way

مسیر موفق و سالم ورزشکار بودن را پشت سر می‌گذارند و براساس استعدادها و خواسته‌های خود به صورت مادام‌العمر ورزش را در سطوح مختلف انجام می‌دهند.

در انتهای هر کار گرندد تئوری (تمام رویکردها)، باید منطق مدل تشریح شود؛ بدین صورت که برای مقوله‌های اصلی، سعی در کشف مبانی نظری هم‌راستا با آن، صورت گیرد (نوروزی سیدحسینی و همکاران، ۲۰۱۸؛ امیری و نوروزی سیدحسینی، ۲۰۱۹؛ شهولی کوهشوری، ۲۰۲۰). از این رو در این قسمت از پژوهش، مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی با مدل اوقات فراغت مول^۱ (۲۰۰۵) و مدل چهارچوب ورزش انگلستان^۲ (۲۰۰۴)، محرک‌ها با طیف پنج‌گانهٔ ورزش تفریحی پورکیانی (۲۰۱۵)، عوامل عملیاتی با رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر توسعهٔ دوستی و همکاران (۲۰۱۹)، مداخله‌گرها با مدل منافی و همکاران (۲۰۱۹) و همچنین نقش مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی با یادگیری اثربخش بلگان^۳ و همکاران (۲۰۰۳)، تربیت‌بدنی پایدار با قسمت فعالیت‌بدنی پیمان پاریس (۲۰۱۵) و مدل توسعهٔ بلندمدت ورزشکاران با مدل اسکیت سرعت کانادا^۴ (۲۰۱۱) با پیشینه و منابع مناسب، توجیه شدند که خود نشان از منطقی بودن مدل موجود است.

در نتیجه‌گیری نهایی این قسمت از پژوهش، می‌توان ادعا کرد که مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی با در نظر گرفتن توسعهٔ محرک‌ها از طریق مداخله‌گرها و عوامل عملیاتی، در غالب نقش‌های مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی درمی‌آیند تا در صورت اجرای درست این چرخه، به توسعهٔ ورزش دانشگاهی در ایران منجر شوند. برای مثال همانطور که در شکل ۴ نیز مشخص است، مؤلفهٔ ورزش الزامی با تحریک ورزش آموزشی و آموزش درست آن که از طریق عوامل عملیاتی (تخصیص بودجه، مدیریت و منابع انسانی، تکنولوژی و زیرساخت) تضمین می‌شود و همچنین در نظر گرفتن محیط‌های توسعه و منابع توسعه به عنوان مداخله‌گر، به یادگیری اثربخش منجر می‌شود. آموزش اثربخش تعیین میزان توانایی‌های ایجادشده در اثر آموزش‌ها برای دستیابی به اهداف است.

در راستای توضیحات بیشتر برای مثال ذکرشده، دانشجویی را در نظر بگیریم که واحد اجباری تربیت بدنی ۱ را اخذ کرده و علاقه‌ای هم به حضور در ورزش تفریحی و همگانی و متعاقباً قهرمانی ندارد و قاعدتاً طبق دسته‌بندی موجود، در بخش ورزش الزامی قرار دارد. این دانشجو می‌تواند با نقش‌های محرک‌های پنج‌گانه، مثلاً در اینجا ورزش آموزشی، در دانشگاهی که بودجهٔ مناسبی برای آموزش ورزش در نظر گرفته است، دارای سرانۀ ورزشی استاندارد است، در رویکردهای کلان

-
1. Mull
  2. The Framework for Sport in England
  3. Blegan
  4. Speed Skating Canada's

مدیریتی، ورزش اهمیت بسیاری دارد، دارای سیستم‌های الکترونیکی ثبت و گزارش‌دهی متنوع فعالیت‌های ورزشی دانشجویان است و همچنین توجه ویژه‌ای به وضعیت بهداشتی اماکن ورزشی و در دسترس خود دارد، حتی اگر زمینه ورزشی کافی در گذشته نداشته باشد، می‌تواند مجذوب آموزش ورزش یا ورزش غیررسمی و یا دیگر محرک‌ها شود. در این میان، نقش مداخله‌گرهای محیط توسعه و منابع توسعه، بسیار چشمگیر است و در صورت دارا بودن شاخص‌های مثبت مداخله‌گری، دانشجوی مذکور وارد نقش یادگیری اثربخش یا ورزش داوطلبی شود و فعالیت بدنی پایدار نیز دور از دسترس نیست. به همین منوال، دیگر مؤلفه‌های ورزش دانشگاهی مانند ورزش تفریحی (فوق برنامه)، همگانی و قهرمانی، با گذشتن از این مسیر، در نقش‌های یادگیری اثربخش، ورزش داوطلبی، تربیت بدنی پایدار و توسعه بلندمدت، قرار گیرند.

ارائه یک نظریه مبنایی برخاسته از داده‌ها با برد متوسط، ذات تحقیقات نظریه داده‌بنیاد است (چارمز، ۲۰۰۲؛ ۲۰۰۶). نظریه برد متوسط مبنایی بر ساخت‌گرایانه حاصل از داده‌ها در این پژوهش را می‌توان «الگوی رشد عمومی تا اختصاصی دانشجو در ورزش» نام نهاد. بر مبنای این نظریه بر ساخت، دانشجو می‌تواند بر اساس توانایی یا علاقه خود، رشد عمومی یا اختصاصی در ورزش را درپیش گیرد.

در نهایت پیشنهاد می‌شود سازمان‌های متولی ورزش دانشگاهی مانند اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم و مرکز ورزش و تربیت بدنی دانشگاه آزاد اسلامی، سیاستگذاری‌های کلان خود را بر مبنای نظریه برد متوسط «الگوی رشد عمومی تا اختصاصی دانشجو در ورزش» قرار دهند و سازوکارهای لازم را جهت نهاده‌سازی این نظریه بر ساخت در دانشگاه‌ها مهیا کنند. یکی از شرط‌های ورود به دانشگاه در هنگام ثبت نام، می‌تواند پذیرش تعهدنامه‌ای توسط دانشجو باشد که بر اساس این نظریه تنظیم شده باشد و در نهایت به سوی یکی از انواع ورزش در دانشگاه، هدایت شود. گذراندن اجباری دروس تربیت بدنی در هر ترم تحصیلی که به صورت هدفمند طراحی خواهند شد، دیگر پیشنهاد کاربردی این نوشتار است.

در پایان، بر اساس محدودیت‌هایی که در این مطالعه وجود داشت، پیشنهاداتی برای تحقیقات آتی ارائه می‌شود. محدودیت اول وجود متولیان نسبتاً زیاد در ورزش دانشگاهی بود که پژوهشگران، هیچ هم‌افزایی مثبتی بین متولیان، مشاهده نکردند. پیشنهاد می‌شود، مطالعه‌ای در ارتباط با تحلیل عوامل کلیدی ورزش دانشگاهی ایران با رویکرد تحلیل عوامل، صورت پذیرد. محدودیت بعد، مربوط به بحث روش‌شناسی این پژوهش کیفی و به خصوص انتخاب رویکرد مناسب در گردن تئوری یا نظریه مبنایی بود. در ارتباط با انتخاب رویکرد در این گونه پژوهش‌ها، منبع معتبر خاص و راهنمایی وجود ندارد. پیشنهاد می‌شود اندیشمندان حوزه مدیریت ورزشی

نظریهٔ بر ساخت رشد عمومی تا اختصاصی دانشجو در ورزش:.... _____ عسکری و کوهشوری

در آینده، مطالعاتی برای فراهم کردن سازوکارهای انتخاب رویکرد، در گزند تئوری، مخصوصاً در ارتباط با مسائل حوزهٔ مدیریت ورزش، ارائه دهند.

References

- Amiri, M., & Norouzi R. (2019). An Introduction to Qualitative Research Methods in Sport (Third Edition). Tehran: University of Tehran Press. (Persian)
- Arazi, A. (2010). He effect of forced exercise on learning and spatial memory in ovariectomized rats. *Jundishapur Medicine*, 9(2), 123-133. (Persian)
- Asefi, A. A., & Asadi Dastjerdi, H. (2017). An Investigating of developmental barriers of sport for all in state universities of Tehran city and presenting developing strategies. *Journal of Sport Management*, 8(6), 823-844. (persian)
- Balyi, I., Way, R., & Higgs, C. (2013). *Long-term athlete development*. Human Kinetics.
- Barker, R. (2017). *Proposed changes in the School of Physical Education, Sport and Exercise Sciences Division of Sciences University of Otago. Staff Consultation Document, Pro-Vice-Chancellor (Sciences) University Otago*
- Bell, D. R., Post, E. G., Trigsted, S. M., Hetzel, S., McGuine, T. A., & Brooks, M. A. (2016). Prevalence of sport specialization in high school athletics: a 1-year observational study. *The American Journal of Sports Medicine*, 44(6), 1469-1474.
- Berger Peter, L., & Luckmann, T. (1966). The social construction of reality. *A Treatise in the Sociology of Knowledge*. Garden City, NY: Anchor Books.
- Blegan, H., Mary, J., & Beth, M. (2003). *Creating a climate for Learning: effective Classroom Management Techniques*. CA: Human kinetics.
- Brenner, J. S., LaBella, C. R., Brookes, M. A., Diamond, A., Hennrikus, W., Kelly, A. K. W., ... & Pengel, B. (2016). Sports specialization and intensive training in young athletes. *Pediatrics*, 138(3).
- Brunton, J. A., & Mackintosh, C. I. (2017). Interpreting university sport policy in England: seeking a purpose in turbulent times?. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 9(3), 377-395.
- Buhas, S. (2015). Sports and Physical Education–Forms of Socialization. *GeoSport for Society*, 3(2), 53-60.
- Charmaz, K. (2000). Grounded theory: Objectivist and constructivist methods. *Handbook of Qualitative Research*, 2(1), 509-535.
- Charmaz, K. (2002). The self as habit: The reconstruction of self in chronic illness. *OTJR: Occupation, Participation and Health*, 22(1_suppl), 31S-41S.

- Charmaz, K. (2006). *Constructing grounded theory: A practical guide through qualitative analysis*. London: SAGE.
- Charmaz, K. (2014). *Constructing grounded theory* (2nd ed.). London: SAGE.
- Charmaz, K. (2017). The power of constructivist grounded theory for critical inquiry. *Qualitative inquiry*, 23(1), 34-45.
- Charmaz, K. (2020). "With constructivist grounded theory you can't hide": Social justice research and critical inquiry in the public sphere. *Qualitative Inquiry*, 26(2), 165-176.
- Charmaz, K., & Belgrave, L. L. (2019). Thinking about data with grounded theory. *Qualitative Inquiry*, 25(8), 743-753.
- Coopridge, J. (2008). *A Comparative Study on the Importance of Winning within University Sport in England and the United States* (Doctoral dissertation, Coventry University in association with the University of Worcester).
- CoTe, J. E. A. N., Lidor, R., & Hackfort, D. (2009). ISSP position stand: To sample or to specialize? Seven postulates about youth sport activities that lead to continued participation and elite performance. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 7(1), 7-17.
- Crouch, C. (2019). Inequality in post-industrial societies. *Structural Change and Economic Dynamics*, 51, 11-23.
- Daniel, L., & Duke, M. (1980). *Classroom Management*. Chicago: University of Chicago.
- Dousti, M., Darvishi, A., & Mohsenifar, A. (2019). Identification and Ranking of Sport Development Factors in Mazandaran University. *Journal of Sport Management*, 11(4), 809-831. (persian)
- Durkheim, E. (1893). *The Division of Labor*. New York.
- England, S. (2004). *The framework for sport in England: Making England an active and successful sporting nation: A vision for 2020*. Sport England.
- Esmaili, M., & Rezaei, S. (2018). Identifying and assessing the performance of university sport coaches in Iran (Case Study: Twelfth Student Olympiad). *Research on Educational Sport*, 6(15), 31-52. (persian)
- Fulcher, J., & Scott, J. (2011). *Sociology*. Oxford University Press.
- Fuller, T., & Loogma, K. (2009). Constructing futures: A social constructionist perspective on foresight methodology. *Futures*, 41(2), 71-79.
- Gharakhanlou, R., Farzad, B., Agha-Alinejad, H., Steffen, L. M., & Bayati, M. (2012). Anthropometric measures as predictors of cardiovascular

- disease risk factors in the urban population of Iran. *Arquivos brasileiros de cardiologia*, 98, 126-135. (persian)
- Gharakhanlou, R., Ghorbani, M., Bayati, M., & Shams, A. (2020). Developing a Strategic Plan for Monitoring the Well-Being and Physical Activity of Students in Iranian Governmental Universities. *Research on Educational Sport*, 8(19), 17-38. (persian)
- Giampietro, M., & Renner, A. (2020). The Generation of Meaning and Preservation of Identity in Complex Adaptive Systems the LIPHE4 Criteria. In *International Conference on Complex Systems* (pp. 29-46). Springer, Cham.
- Goffman, E., & Accardo, A. (2003). *La mise en scène de la vie quotidienne. The Presentation of self everyday life: la présentation de soi*.
- Goodway, J. D., & Robinson, L. E. (2015). Developmental trajectories in early sport specialization: a case for early sampling from a physical growth and motor development perspective. *Kinesiology Review*, 4(3), 267-278.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1989). *Fourth generation evaluation*. Sage.
- Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. *Handbook of qualitative research*, 2(163-194), 105.
- Gus, k., & Thomas, R. (2003). How Classroom Assessment Improve Learning, Educational. Leadership, 60 (5). 1125-1138.
- Haji Heydari, H. (2013). Twenty-four theses on re-reading the super-book on the construction of social reality. Tehran: Research Institute of Islamic Culture and Art. (Persian)
- Hong, Z. (2019). *Analysis on the Current Situation of Sports Clubs in Colleges and Universities in China. 5th International Workshop on Education, Development and Social Sciences*, 657-661.
- Hozhabri, K., & Ramzaninejad, R. (2020). Ensure Healthy Lives and Promote Well-being for All, at All Ages; An Analysis of the Role of Sport and Physical Activity in the Third Goal of the UN Sustainable Development Agenda. *Research on Educational Sport*, Ready to publish. (Persian)
- Kirchengast, S. (2014). Physical inactivity from the viewpoint of evolutionary medicine. *Sports*, 2(2), 34-50.
- Krehbiel, L. M., Layne, A. S., Sandesara, B., Manini, T. M., Anton, S. D., & Buford, T. W. (2017). Wearable technology to reduce sedentary behavior and CVD risk in older adults: Design of a randomized controlled trial. *Contemporary Clinical trials Communications*, 6, 122-126.

- Lainema, T. (2009). Perspective making: Constructivism as a meaning-making structure for simulation gaming. *Simulation & Gaming*, 40(1), 48-67.
- Leyton, M., Batista, M., & Jiménez-Castuera, R. (2020). Prediction model of healthy lifestyles in physical education students based on self-determination theory. *Revista de Psicodidáctica (English ed.)*, 25(1), 68-75.
- Lorgnier, N., & Su, C. J. (2014). Considering coopetition strategies in sport tourism networks: a look at the nonprofit nautical sports clubs on the northern coast of France. *European Sport Management Quarterly*, 14(1), 87-109.
- Manafi, F., Ramezan Nejad, R., Goharrostami, H., & Pourkani, M. (2019). Designing the model of Factors affecting the development of university sport in Iran. *Journal of Sport Management*, 11(2), 195-217. (Persian)
- Mull, R. (2005). *Recreational Sport Management*, 3rd ed, Australia: Human Kinetics.
- Mulugeta, B., Williamson, S., Monks, R., Hack, T., & Beaver, K. (2017). Cancer through black eyes-The views of UK based black men towards cancer: A constructivist grounded theory study. *European Journal of Oncology Nursing*, 29, 8-16.
- Norouzi, R., Ehsani, M., Kozehchian, H., & Amiri, M. (2018). Designing a Model of Human Capability Development in Sport (by Grounded Theory). *Journal of Sport Management*, 10(1), 49-63. (persian)
- Paris Agreement. (2015). United Nations Treaty Collection. 8 July 2016.
- Physical Education Organization of the Islamic Republic of Iran. (2005). Detailed development studies of educational sports. Tehran: Sibe Sabz. (Persian)
- Popeska, B., Jovanova-Mitkovska, S., & Dimkov, T. (2018). Sport curriculum and sport activities at universities: Case of Macedonian Universities compared with several surrounding Balkan countries.
- Pour Keyani, M. (2015). A practical guide to academic sports recreational activities. Tehran: Nesha Publishing. (Persian)
- Ramezani, F., Talebpour, M., & Shajie, K. (2020). Identifying of mental paradigms of sports development strategies with the educational approach at Farhangian University. *Research on Educational Sport*, 8(20), 115-132. (Persian)
- Rezaei, S., & Taravosh, M. (2020). Environmental Analysis and Codification of Development Strategies for Student. *Sport*, 8(19), 39-66. (Persian)

- Ripa, M., Di Felice, L. J., & Giampietro, M. (2021). The energy metabolism of post-industrial economies. A framework to account for externalization across scales. *Energy*, 214, 118943.
- Sardy, M. A. S. A. (2015). The Role of the Jordanian Public Universities in Building and Developing of Knowledge Society. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 211, 1186-1194.
- Sarkaki, A. (2012). The effects of forced exercise on the symptoms of deprivation syndrome. *Jundishapur Medicine*, 11(1), 11-25. (Persian)
- Sayer, A. (2000). *Realism and Social Science*. CA: Sage.
- Schulenkorf, N., & Siefken, K. (2019). Managing sport-for-development and healthy lifestyles: The sport-for-health model. *Sport Management Review*, 22(1), 96-107.
- Schutz, A. (1957). Max Scheler's Epistemology and Ethics, I. *The Review of Metaphysics*, 304-314.
- Schutz, A. (1958). Max Scheler's Epistemology and Ethics: II. *The Review of Metaphysics*, 486-501.
- Shahvali Kohshouri, J. (2020). *Strategic Foresight on Development of Educational Sport in Iran. PhD. Thesis On sport Management. Mobarakeh Azad University. (Persian)*
- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A., & Nazari, R. (2022a). Identifying the effective Wild Cards and drivers on the future of Iran's educational sport. *Research on Educational Sport*, 10(26), 84-51. (Persian)
- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A., Nazari, R., Naghsh, A. (2022b). Future study in higher education: designing a strategic corridor of Iranian university sports with an interdisciplinary approach. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 14(3), 157-193. (Persian)
- Shriver, L. H., Reifsteck, E. J., & Brooks, D. (2019). Moving On!: A transition program for promoting healthy eating and an active lifestyle among student-athletes after college. *Journal of Nutrition Education and Behavior*, 51(1), 112-115.
- Soria-Lara, J. A., Ariza-Álvarez, A., Aguilera-Benavente, F., Cascajo, R., Arce-Ruiz, R. M., López, C., & Gómez-Delgado, M. (2021). Participatory visioning for building disruptive future scenarios for transport and land use planning. *Journal of Transport Geography*, 90, 102907.
- Speed Skating Canada's. (2011). Long Term Athlete Development is a training, competition and recovery framework for skaters in all stages of the sport.
- Stemp, W. J., Graham, E., Helmke, C., & Awe, J. J. (2021). Expedient lithic technology in complex sedentary societies: Use-wear, flake size, and

- edge angle on debitage from two ancient Maya sites. *Journal of Anthropological Archaeology*, 61, 101243.
- Strengers, Y., Pink, S., & Nicholls, L. (2019). Smart energy futures and social practice imaginaries: Forecasting scenarios for pet care in Australian homes. *Energy Research & Social Science*, 48, 108-115.
- Taherzadeh Nooshabadi, J., Nazari, R., & Hemmati, J. (2020). Presenting the Development Paradigmatic Model of Sport for All in Islamic Azad University. *Sport Management Studies*, 12(61), 85-108. (persian)
- Talebpour, M., Sahebkar, M., Mosalanezhad, M., & Rajabi, M. A. (2017). Comparative Study of Factors Affecting the Institutionalization of Sport among Students. *Journal of Research in Educational Sport*, 11, 55-70. (Persian)
- Wang, Y., Wu, L., Lange, J. P., Fadhil, A., & Reiterer, H. (2018). Persuasive technology in reducing prolonged sedentary behavior at work: a systematic review. *Smart Health*, 7, 19-30.
- Wright, E., Chase, M. A., Horn, T. S., & Vealey, R. S. (2019). United States parents' perfectionism, parenting styles and perceptions of specialization in youth sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 45, 101571.
- Yazdan Shen, A. (2018). The effect of compulsory and optional exercise. *Journal of Motor Development and Learning*, 10(2), 243-256. (Persian)
- Zachkery, A. (2019). Prospective systems: designing a new approach to dealing with Wild cards. Tehran: Publication of the Higher Research Institute of National Defense and Strategic Research. (Persian)

Theory of general to specific growth construction of student in sport: Medium-range constructivism

Ahmad Reza Askari ^{*1}, Javad Shahvali Kohshouri²

1. Assistant Professor in Sport Management, Department of Physical Education and Sport Science, Mobarakeh Branch, Islamic Azad University, Mobarakeh, Iran.
2. PhD in Strategic Management in Sport, Islamic Azad University, Mobarakeh, Iran.

Received: July 31, 2022

Accepted: August 08, 2022

Abstract

Students are the country's future makers and the university's existential philosophy. Participation in sports activities can positively affect students' liveness and vitality. The purpose of this study was to present a constructivist theory in line with student participation in sports and physical activities, which was done with a qualitative research method and a heuristic-fundamental nature. Through the purposeful sampling method and snowball sampling technique and based on interviews with 17 experts with experience in university sports, research data were collected, and data were coded and analyzed based on the theoretical foundation of data and with Charms' constructivist approach. The findings showed that four operational factors: budget allocation, management, human resources, technology, and infrastructure, and two mediators of development environment and development resources have a significant role in student growth and desire to participate in sports. As a result, a baseline theory based on medium-range data, which is the essence of the theoretical foundation of data, called "general to specific growth pattern of student in sport, "was explained aiming at changing behavior and institutionalizing a desirable habit based on the active participation in sports for students. It was found that the components of university sports become in the form of the university sports components roles, taking into account the development of stimuli through mediators and

---

* E- mail: ahmadreza.askari@mau.ac.ir

نظریهٔ بر ساخت رشد عمومی تا اختصاصی دانشجوی در ورزش:.... عسکری و کوهشوری

operational factors, and the development of university sports in Iran is not far away if this cycle is implemented properly.

Keywords: Basic theory, Constructivism, Sports, Student, Theorizing, University Sports